Lieta Nr. C26115522
Lietas arhīva Nr. C-1155-22/8
ECLI:LV:REZT:2022:1102.C26115522.3.S

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā
2022. gada 2. decembrī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā: tiesnesis D. Zamjatins
izskatīja rakstveida procesā civillietu: maksātnespējīgās akciju sabiedrības "PNB Banka" vienkāršotās procedūras prasība pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja vērsusies tiesā ar prasību piedzīt no atbildētājas parādu 52, 21EUR, lietošanas procentus 3, 94EUR par laiku no 2019. gada 15. novembrim līdz 2020. gada 23. martam, likumiskos procentus 6, 41EUR par laiku no 2020. gada 23. marta līdz 2022. gada 27. decembrim, līgumsodu par maksājumu kavējumu 1, 62EUR par laiku no 2019. gada 15. novembra līdz 2020. gada 23. martam, līgumsodu par neatļautā kredīta lietošanu 0, 18EUR par laiku no 2019. gada 15. novembra līdz 2020. gada 23. martam, izdevumus advokāta palīdzības samaksai 19, 40EUR, noteikt prasītāja tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus.

Prasības pieteikumā prasītāja norādīja, ka 2006. gada 15. decembrī starp prasītāju (vēsturisks nosaukums AS"Norvik Banka") un atbildētāju tika noslēgts līgums Nr. 7250425812 par komplekta "Norvik Unlimited" un kartes kredīta noformēšanu. Prasītāja 2016. gada 15. decembrī izsniedza atbildētājai Standard Mastercard norēķinu karti ar atļauto kredītu 50EUR.

Saskaņā ar prasītājas 2017. gada 18. jūlija rīkojumu Nr. 44/2017 par komplektu Norvik Universal, Norvik Unlimited, Norvik prime nosaukuma maiņu, komplektam "Norvik Unlimited" tika apstiprināts jauns komplekta nosaukums – "Komplekts Ikdienai".

Par laika periodu no 2016. gada 15. decembra līdz 2022. gada 4. aprīlim atbildētāja ir izmantojusi un nav atgriezusi prasītājai kredītu 51, 81EUR un atbildētāja ir izmantojusi prasītājas pakalpojumus, par ko atbildētājai piemērotas komisijas maksas atbilstoši prasītājas pakalpojumu tarifiem. Atbildētājai tiek piemērota komisijas maksa par SMS-Bank izmantošanu 2019. gada augusta mēnesī 0, 70EUR apmērā. Tādējādi uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu atbildētājai ir spēkā esošās parādsaistības pret prasītāju par pamatparāda 52, 51EUR samaksu.

Prasītāja par laika posmu no 2019. gada 15. novembra līdz 2020. gada 23. martam ir aprēķinājusi atbildētājai procentus par atļautā kredīta izmantošanu – 3, 94EUR.

Atbildētājai tiek piemēroti procenti par piešķirtā kredīta izmantošanu – 22% gadā no izmantotās piešķirtā kredīta summas.

Prasītāja par laiku no 2020. gada 23. marta līdz 2022. gada 4. aprīlim ir piemērojusi atbildētājai likumiskos 6% gadā par kredīta izmantošanu, kopā – 6, 41EUR.

Par laika posmu no 2019. gada 15. novembra līdz 2020. gada 23. martam prasītāja ir aprēķinājusi atbildētājai līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 1, 62EUR.

Par laika posmu no 2019. gada 15. novembra līdz 2020. gada 23. martam prasītāja ir aprēķinājusi atbildētājai līgumsodu par neatļauto kredītu izmantošanu – 0, 18EUR.

Atbilstoši Līguma noteikumiem atbildētājai tiek piemērots līgumsods 60, 12% gadā par katru maksājuma kavējuma dienu, un 90% gadā no neatļautā kredīta summas.

Atbildētāja maksājumus prasītājai pēdējo reizi ir veikusi 2019. gada 7. augustā.

2020. gada 21. janvārī prasītāja nosūtīja atbildētājai brīdinājumu, aicinot atbildētāju samaksāt parādu līdz 2020. gada 23. martam.

Līdz pat šai prasības pieteikuma sagatavošanas dienai atbildētāja nav ne samaksājusi parādu, ne arī sniegusi jebkādus iebildumus.

Prasība pamatota ar Kredītiestāžu likuma 60. pantu, Civillikuma 1401., 1425., 1469., 1472., 1512., 1548., 1587., 1588., 1590., 1716., 1717., 1720., 1753., 1754., 1756., 1757., 1759., 1764., 1765., 1934., 1943. pantu, Civilprocesa likuma 127.-130., 195. pantu.

Motīvu daļa

Tiesa, novērtējusi visus lietā esošus pierādījumus kopumā, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļā par pamatparāda, līgumisko procentu, likumisko procentu piedziņu, kā arī par tiesību saņemt likumiskos procentus līdz sprieduma izpildei noteikšanu.

2006. gada 15. decembrī starp prasītāju (iepriekšējais nosaukums AS"Norvik Banka") un atbildētāju tika noslēgts līgums Nr. 7250425812 par komplekta "Norvik Unlimited" un kartes kredīta noformēšanu (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru prasītāja apņēmusies izsniegt norēķinu kārti ar atļautā kredīta summu 50EUR (Līguma 2., 3. punkts). Savukārt atbildētāja apņēmusies atmaksāt izmantoto kredītu un maksāt par procentus par kredīta izmantošanu, maksāt par komplekta lietošanu, kā arī neievērojot minētos nosacījumus, maksāt attiecīgus līgumsodus (lietas 8.-11. lapa).

Noslēgtais starp pusēm Līgums atbilst aizdevuma līguma definīcijai, kas noteikta Civillikuma 1934. pantā: ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Lietā nav strīda par to, ka prasītāja 2016. gada 15. decembrī izsniedza atbildētājai Standard Mastercard norēķinu karti ar atļauto kredītu 50EUR, līdz ar ko secināms, ka prasītāja nodrošināja atbildētājai iespēju lietot pēc saviem ieskatiem norēķinu kārti un aizdevumu 50EUR, tādējādi izpildot savas saistības saskaņā ar Līguma noteikumiem.

Atbilstoši Civillikuma 1587. pantam katrai līgumslēdzējai pusei ir pienākums izpildīt tiesīgi noslēgto līgumu.

Saskaņā ar Komplektā iekļauto pakalpojumu izmantošanas un apkalpošanas pamatnosacījumu 2.2. punktu klientam līdz katra nākamā kalendārā mēneša 15. datumam Kartes kontā jāveic ikmēneša maksājums – ikmēneša summas iemaksa, kuras apmērs ir atkarīgs no faktiski izmantotās Kredīta summas uz pēdējo mēneša dienu iepriekšējā kalendārajā mēnesī.

Lietā nav pierādījumu, ka atbildētāja savas uzņemtās saistības pret prasītāju pienācīgi izpildījusi, tas ir, atbildētāja nav savlaicīgi veikusi pielīgtos maksājumus, kā rezultātā atbildētājai izveidojies parāds, kas pierādīts ar atbildētājas konta izrakstu (lietas 15.-26. lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1588. pantu viena puse nevar atkāpties no līguma bez otras piekrišanas pat arī tad, ja pēdējā to neizpilda, un tādēļ, ka viņa to neizpilda.

Tomēr Civillikuma 1589. pants satur izņēmumu no iepriekš minētā noteikuma – Vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad [..] tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Saskaņā ar Līguma Komplekta iekļauto pakalpojumu izmantošanas un apkalpošanas pamatnosacījumu 3.2. punktu katrai pusei ir tiesības vienpusēji izbeigt Līgumu VDN (Vispārējie darījumu noteikumi) un Kartes un Kartes konta lietošanas un apkalpošanas noteikumos noteiktajā kārtībā. Savukārt Līguma VDN 3.9. punkts paredz, ka bankai, tas ir, prasītājai tiesība vienpusēji atkāpties no Līguma, brīdinot vismaz divus mēnešus iepriekš. Šādā gadījumā atbildētājai bija pienākums izpildīt savas saistības brīdinājumā noteiktā termiņā.

2010. gada 21. janvārī Banka nosūtīja brīdinājumu Nr.46.1/981 atbildētājai, informējot par vienpusēju pirmstermiņa atkāpšanos no līguma ar 2020. gada 23. martu un lūdzot nekavējoties atmaksāt prasītājai parādu (lietas 27., 28.-29. lapa). Lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apstiprinātu, ka pēc minētā brīdinājuma nosūtīšanas atbildētāja parāda samaksu būtu veikusi pilnīgi vai daļēji.

Civillikuma 1943. pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Lietā pierādīts naudas aizņemšanas fakts un nav pierādīts naudas atdošanas fakts. Tādējādi, atbildētājai ir jāatmaksā parāds 52, 51EUR, kas sastāv no izmantotā un neatmaksātā atļautā kredīta 50EUR, izmantotā un neatmaksātā neatļautā kredīta 1, 81EUR. Tāpat no atbildētājas prasītājas labā piedzenama komisijas maksa par prasītājas pakalpojumu izmantošanu 0, 70EUR, pamatojoties uz Civillikuma 1587. pantu.

Parāda aprēķins (lietas 12.-14. lapa) netika apstrīdēts ne no pareizības, ne no saistību apmēra skatupunkta. Lietā nav pierādījumu tam, ka pamatparāds būtu bijis atmaksāts.

Saskaņā ar Civillikuma 1946. pantu atbildētājai bija jāmaksā procenti par aizdevuma lietošanu (Civillikuma 1753. pants). To apmērs tika noteikts Līguma 3. punktā – 22% gadā (lietas 8. lapa). Procentu aprēķins netika apstrīdēts. Pierādījumu tam, ka līgumiskie procenti ir samaksāti pilnīgi, lietā nav. Tādējādi, no atbildētājas prasītājas labā piedzenami līgumiskie procenti 3, 94EUR par laiku no 2019. gada 15. novembra līdz 2020. gada 23. martam (lietas 12.-14. lapa).

Prasītājas tiesību prasīt likumiskos procentus nosaka Civillikuma 1759. panta 1. punkts: procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētāja pieļāvusi nokavējumu. Tādējādi, no atbildētājas prasītājas labā, pamatojoties uz Civillikuma 1759. panta 1. punktu un 1765. pantu piedzenami likumiskie procenti 6, 41EUR par laiku no 2020. gada 23. marta līdz 2022. gada 27. decembrim.

Tiesa uzskata, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu nav pamatota un ir noraidāma.

Civillikuma 1716. panta pirmā daļa nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā.

Atbildētājas pienākums maksāt līgumsodu par faktiski izmantotās un neatmaksātās atļautā kredīta daļas atmaksas nokavējumu un par neatļautā kredīta izmantošanu ir noteikts Līguma 3. punktā, kas kopsummā sastāda 1, 80EUR (lietas 8., 12.-14. lapa).

Par aizdevuma lietošanu tika aprēķināti gan līgumiskie procenti par laiku no 2019. gada 15. novembrim līdz 2020. gada 23. martam, gan likumiskie procenti laiku no 2020. gada 23. marta līdz 2022. gada 27. decembrim, kuru kopēja summa ir 10, 35EUR, kas ir piedzenama.

Saskaņā ar Civillikuma 1722. pantu līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža. Līgumsodu par saistību neizpildi vispār var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz piedzenamo zaudējumu (Civillikuma 1779. pants) summu, ja vien nav tieši norunāts, ka līgumsods izslēdz tādu atlīdzību.

Tiesas uzskata par nepieciešamu atzīmēt, ka šajā gadījumā likums neizšķir procentu dabu.

Prasītā līgumsoda apmērs ir aprēķināts 1, 80EUR, kas acīmredzami nepārsniedz prasīto gan likumisko, gan līgumisko procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža, tādēļ prasījums par līgumsoda piedziņu ir noraidāms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1765. panta pirmo un otro daļu un ņemot vērā to, ka atbildētāja ir patērētāja (Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkts), prasītājai nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet faktiski nepiedzītas pamatparāda summas par laiku no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta a. apakšpunkts noteic, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir atlīdzināmi šādos apmēros: izdevumi advokāta palīdzības samaksai: atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500*euro*, – to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas. Prasījumu apmierināto daļu kopsumma ir 62,56 EUR, no kuras 30% ir – 18, 77EUR.

Prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā. Tādējādi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta ceturto daļu atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no Civilprocesa likuma 44. panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra, un tas šajā gadījumā ir 9, 43EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. pantu no atbildētājas valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 70 EUR.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 194., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27]nbsp;pantu, tiesa

nosprieda:

maksātnespējīgās akciju sabiedrības "PNB Banka" vienkāršotās procedūras prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, maksātnespējīgās akciju sabiedrības " PNBBanka", reģistrācijas numurs 40003072918, labā:

- parādu 52, 21EUR;
- lietošanas procentus 3, 94EUR par laiku no 2019. gada 15. novembrim līdz 2020. gada 23. martam;
- likumiskos procentus 6, 41EUR par laiku no 2020. gada 23. marta līdz 2022. gada 27. decembrim;
- izdevumus advokāta palīdzības samaksai 9, 43EUR,

kopā 71, 54EUR (septiņdesmit viens un 54/ 100*euro*).

Piedzītā nauda pārskaitāma uz maksātnespējīgās akciju sabiedrības "PNB Banka", reģistrācijas numurs 40003072918, kontu LV26BLIB1001005254001 Baltic International BankSE.

Noteikt maksātnespējīgās akciju sabiedrības " PNBBanka", reģistrācijas numurs 40003072918, tiesības saņemt likumiskos procentus – seši procenti gadā no piespriestās, bet faktiski nepiedzītās summas par laiku no sprieduma labprātīgās izpildes termiņa notecēšanas dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no šī sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Prasību daļā par līgumsodu 1, 62EUR un 0, 18EUR, kopā 1, 80EUR (viens un 80/ 100*euro*) piedziņu noraidīt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 70EUR (septiņdesmit *euro*).

Saīsinātais spriedums sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 2022. gada 2. novembrī.

Saīsinātais spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanai un neviena no pusēm nav iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Sprieduma sastādīšanas lūgumu var iesniegt desmit dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma. Sprieduma sastādīšanas lūguma gadījumā spriedums sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 2022. gada 2. decembrī.

Spriedumu, kas sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam, lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440. $^{2}$nbsp;pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis: D. Zamjatins